

Catalans

No es pot dir que la idea dels Països Catalans no hagi fet camí. Se'n parla continuament i en podem llegir a cada moment comentaris i referències a totes les nostres publicacions. No direm sovint, però algunes vegades, en lloc de Països Catalans veiem escrit «Païssos Catalans». Es força possible que en tots els casos en què apareix impresa aquesta grafia sigui a causa d'una simple errada d'impremta, però com que, en realitat, la grafia errònia «païssos» correspon a una pronúncia incorrecta bastant habitual, potser val la pena de dedicar-hi un breu comentari.

Els noms i adjectius aguts —amb l'accent tònic a la darrera síl·laba— o monosíl·labs, acabats en s, fan el plural afegint al singular la terminació —os, però alguns d'ells, no tots, doblen, a més, la s final del singular. (I en el cas dels que duen accent gràfic, perquè són polisíl·labs, deixen de dur-ne en la forma del plural.) Així, les formes del plural de pis, pes, mas, avis i amorós, s'escriuen pisos, pesos, masos; i amorosos (amb una sola s; i les formes del plural de nas, tros, gos, postis i matalàs s'escriuen nassos, trossos, gossos, postissos i matalàs-sos (amb el conjunt ss. La pronúncia habitual és una guia segura per a la recta escriptura d'aquests plurals, és a dir, per a saber en quins cal doblar la s. Efectivament, tothom —llevat, és clar, dels qui ensordeixen sistemàticament les esses— pronuncia avisos amb s sonora i trossos amb s sorda; només cal, doncs, fer-hi acordar l'escriptura. Ara; hi ha un parell de casos de pronúncia insegura o vacil·lant, que són justament cas i pais, els plurals dels quals són generalment, o prou sovint, pronunciats amb s sorda: «cassos» i «païssos». Cal esmenar, si de cas, aquesta pronúncia: casos i països s'han de pronunciar amb una s sorda —la primera, és clar— la qual es representa gràficament per una sola s.

Afegim-hi, també, si de cas, que només el plural, països, s'escriu amb dièresi; el singular, pais, s'escriu amb accent perquè és un mot agut acabat en is. I justament perquè, tal com hem dit, la forma del plural perd aquest accent, cal escriure-hi una dièresi.